

TANULSÁGOS MUNKABALESETEK

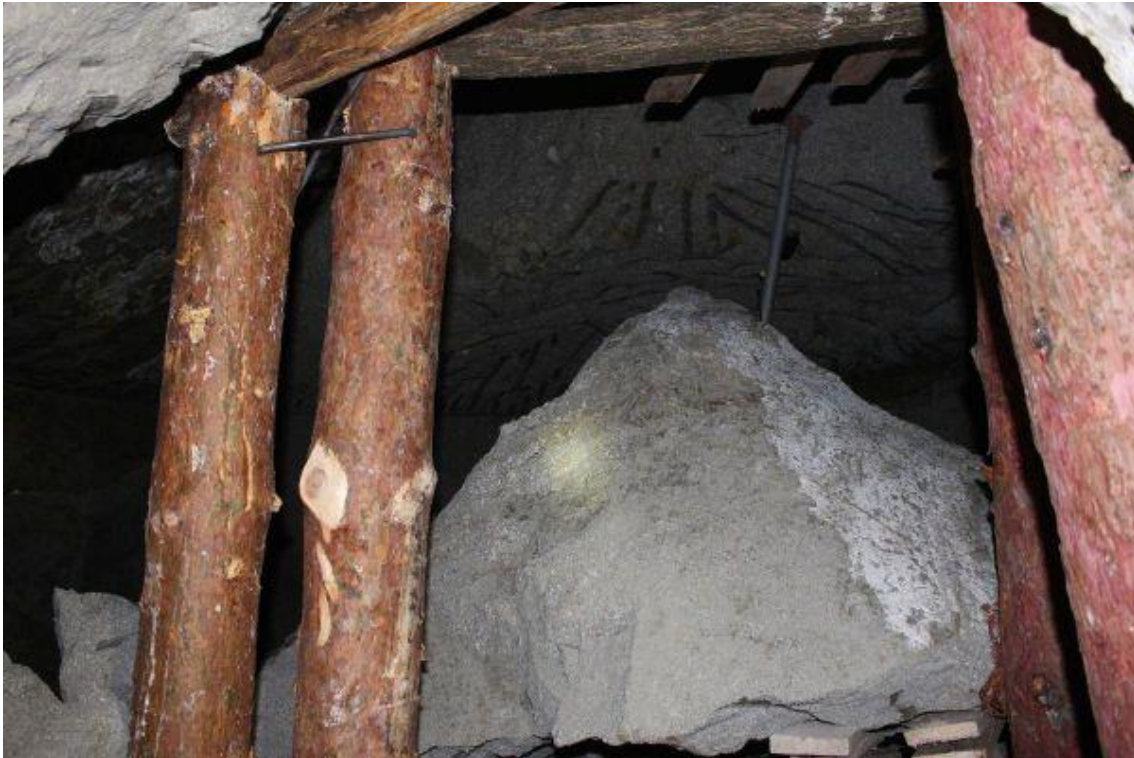
– válogatás a munkavédelmi hatóság által vizsgált balesetekből –

Pinceomlás miatti tömeges halálos munkabaleset

Egy pince bővítése során 3 fő munkavállalónak az oldalfal vésése, valamint a kibontott anyag felszínre szállítása volt a munkafeladata. A pincébe egy, a hegyoldalon kialakított, a függőleges kőzetfalba épített vasajton keresztül lehetett belépni. A munkavégzési helyre egy ívesen kanyarodó, keskeny folyosón továbbhaladva lehetett bejutni az eredeti, régi pincerészen keresztül. A munkavállalók egy szabályos kör formájú egybefüggő terem alakítottak ki, az ott lévő kőzet bontását végezve és a törmeléket kihordva a föld alól. A faragással létesített terem átmérője kb. 6 méter, legmagasabb pontján kb. 3 méter volt. A munkaterületen beomlás elleni kollektív műszaki védelem nem védte az elektromos vésőgéppel kőzettömböt faragó munkavállalókat. A baleset napján a helyszínrre érkező munkáltató észlelte az omlást, amely maga alá temette a 3 fő munkavállalót.

*A munkahely bejárata
(munkavédelmi hatóság felvétele)*

*A leszakadt kőzettömb
(munkavédelmi hatóság felvétele)*

A munkavédelmi hatóság megállapításai

- A pince tulajdonosa, mint egyéni vállalkozó munkáltató, (továbbiakban: munkáltató) az ellenőrzés megkezdésekor elismerte, később viszont tagadta a balesetben elhunyt munkavállalók foglalkoztatását, az elhunytak egyikét jelölte meg a munkavállalókat foglalkoztató alvállalkozójaként. A balesetvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a pincében végzett tevékenységet a munkáltató határozta meg, a munkáltató utasítása szerint és ellenőrzése mellett végezték a pinceépítést, amelyért munkabért kaptak az egyéni vállalkozótól a munkavállalók.
- A balesetvizsgálat során megállapításra került, hogy a pince építése (bővítése) építési engedélyhez kötött építési tevékenységnek minősül. A munkáltató, mint vállalkozó kivitelező, hatósági engedély hiányában kezdte meg a munkálatokat.
- A föld alatt történő anyagkitermelés és kiszállítás során a törmelék munkaterületre történő bepergését és beomlását erre alkalmas dúcolások vagy megtámasztások használatával nem akadályozták meg, az építmény állékonyságáról nem gondoskodtak. A dúcolat elkészítéséhez és annak helyszíni beszereléséhez felhasználható, teher felvételére alkalmas minőségű fa építőanyag, vagy előre legyártott fém dúckeret-elem a munkaterületen nem volt fellelhető az ellenőrzés időpontjában.
- A munkára való alkalmasságról, előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálattal nem győződött meg a munkáltató.

- A munkavégzés megkezdését megelőzően nem kerültek meghatározásra a földmunkák biztonságtechnikai és egészségvédelmi követelményei sem, a munkáltató talajmechanikai vizsgálattal nem győződött meg a kitermelendő anyag szerkezetéről és nem gondoskodott az építmény állékonyságáról.
- A munkáltató az ellenőrzés időpontjában nem rendelkezett kockázatértékeléssel, amelyben köteles lett volna minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására.

A baleset oklángolata:

- A pincebővítéshez nem állt rendelkezésre építési engedély, talajmechanikai szakvélemény, a kitermelendő anyag szerkezetéről kellő információval nem rendelkezett a munkáltató, stabilitása érdekében nem intézkedett.
- Beomlás elleni kollektív műszaki védelem nem került kiépítésre.
- A munkáltató a közet önmegtartó tömörségében bízott.
- A veszélyt nem ismerte fel a munkáltató és a munkavállalók sem.
- A beomlás során leszakadó közettömb maga alá temette a munkavállalókat, akik a helyszínen életüket veszítették.

Munkáltatói intézkedés:

A munkáltató nem készített munkabaleseti jegyzőkönyveket. Nem vizsgálta a halálos tömeges munkabaleset körülményeit.

A hatóság intézkedései:

- Tevékenység felfüggesztése a kollektív műszaki védelemmel el nem látott munkaterületen
- Hiányosság megszüntetésére kötelező és munkavédelmi bírságot kiszabó határozat (szervezett munkavégzéssé minősítéssel egybefoglalva)

Tanulság:

Megelőzhető lett volna a baleset, ha:

Rendelkezésre áll építési engedély, talajmechanikai szakvélemény, kockázatértékelés, az abban foglaltakat a munkáltató betartja és gondoskodik a kellő stabilitásról és a kollektív műszaki védelem kiépítéséről a munkafolyamat megkezdését megelőzően és elvégzése során folyamatosan.